Xaqiiqooyinka Talaalka ee Bulshooyinka Diinta Kaatooligga

Talaalka COVID-19 ma waxa ku jiraa nud uur-jiif?

Iyada oo laga yaabo in khadadka unugga uurjiifka loo isticmaalo kobcinta ama samaynta tallaalada COVID-19, tallaalada laftigooda kuma jiraan unugyo dhintay oo uurjiif ama unugyo uurjiif.

Tallaada **Pfizer-BioNTech and Moderna** laguma soo saarin unugyo uur-jiif. Unugyada uurjiifta ayaa loo isticmaalay kobcintii hore iyo tijaabadii tallaaladan.

- Fayrasyadu waxay u baahan yihiin unugyo nool si ay u koraan. Cilmi-baarayaashu waxay soo saareen "cell lines" oo ah unugyo nool oo loogu tarmiyo qaab aan qeexnayn shaybaadhka, waxaana loo isticmaala in lagu koriyo fayrasyada. Horaantii soo saarista talaalkan COVID-19**, khadka unuga uur-jiifka** waxaa loo isticmaali jiray in lagu tijaabiyo in waxyaabaha uu ka kooban yahay, messenger RNA, ay u shaqaynayaan sidii loogu talogalay. Tijaabooyinku waxay muujiyeen in messenger RNA, marka loo soo bandhigo unugyada aadanaha, waxay soo saartaa borotiin fayras ah oo inoo suurtogaliya inaan ka samaysano difaac fayraska keenaya COVID-19.

Tallaalka **Johnson & Johnson** waxa lagu sameeyey isticmaalka khadka unugga uurjiifka.

- Talaalka Johnson & Johnson waxay isticmaalan fayraska ("Adenovirus 26") kaas oo aan istarmin karin. Marka fayraskan loo bandhigo unugyada aadanaha, waxay soo saaraan isla borotiinkii fayraska sida talaalada kale, taas oo inoo suurtagalinaysa inaan ka samaysano difaac COVID-19. Soo saarista talaalkan uma baahna isticmaalka khadka unuga uur-jiifka, gaar ahaan PER.C6.

Waa maxay khadka unugga uurjiifka?

Khadadka unugyada uur-jiifka waxaa lagu koriyaa shaybaadhada iyadoo laga soo qaadayo unugyada asalka ah ee nudaha ilmaha. Waxaa loo korin karaa qaab aan qeexnayn. Soo saarayaasha talaalka COVID-19 waxay isticmaaleen laba khad oo unugyo uur-jiif ah oo taariikhi ah markay tijaabinayeen ama soo saarayeen talaalada:

- HEK-293 — Khadka Unug kali oo laga soo soocay uur-jiif qiyaastii 1972
- PER.C6 — Khadka unug il oo laga soo soocay uur-jiif laga takhalusay 1985

Soo saaridda talaalo ku tiirsan khadadka unugyadan uma baahna ilmo soo ridid cusub, waayo unugyadu iyagaa isugu tarmiya si aan xad lahayn ah shaybaadhka.

Jaantus kan ayaa qoraya qaar talaalada COVID-19 ee ku jira horumarinta iyo haddii iyo sida ay u isticmaalan khadadka unugyadan uur-jiifka. tinyurl.com/420cndxg

OHA 3592E (03/29/2021) Somali

Maxay ka yidhaahdeen hoggaamiyayaash diinta kaatoliggu anshaxa qaadashada talaalka?

Gudaha bayaan, Diisember 11, 2020, **Kulanka Wadaaddada Katloigga ee Ameerika** ayaa yidhi, “Iyada oo la eegayo khatarta safmareenka hadda iyo jiritaan la'aanta tallaalo kale, sababaha loo aqbalayo tallaalada cusub ee COVID-19 ee Pfizer iyo Moderna ayaa si xoog ah ugu filan in la oggolaado isticmaalkooda, inkasta oo si fog ugu xiran yihiin isticmaalista khadadka unugga uurjiifka.”

Wadaaddadu waxay dhaheen tallaalka isticmaala adenovirus ku koray khadadka unugga uurjiifka waa la iska ilaaliyaa haddii ay jiraan ikhtiyaaro kale; laakiin qof haddii aanu haysan ikhtiyaar tallaal oo aan lahayn daahitaan dheer waa la oggolaan karaa.

Wadaaddadu waxay tibaaxeen qaadashada tallaalku waa "ficil khayr u leh xubnaha kale ee jaaliyadda." Waxay lagu dhiirigeliyey Kaatoloigga inay codsadaan tallaalo aan tanaasul lahayn marka la heli karo. tinyurl.com/522snzv5

Su`aalaha Inta badan la Isweydiiyo

Talaalku ma yahay badbaado? Haa Maamulka Cuntada & Daawada (FDA) waxay u baahan tahay tijaabo adag oo ammaan ah kahor intaanay ansixin wax talaal ah. Tobanaan kun oo dad ah – oo ay ku jiraan dadka Oregon – oo ka yimid jinsiyado, da’o iyo dadka midabka leh oo badan, ayaa ka qaybqaatay tijaabinta talaalka. Baaritaanadan ayaa la sameeyay si loo hubiyo in talaaladu ay buuxiyeen heerarka badbaadada oo ay u ilaaliyaan dadka leh da’, jinsiyad iyo qowmiyado kala duwan.

Ma ammaan ba inaan qaato talaalka COVID-19 haddii aan qabo xaalad caafimaad? Haa Talaalka COVID-19 wuxuu si gaar ah muhiim ugu yahay dadka qaba xaaladaha caafimaad sida cudurada wadne xanuunka, cudurka sambabka, sonkorowga iyo buurnida. Dadka qaba xaaladahan waxay u badan tahay inay aad ugu bukoodaan COVID-19. Dadka qaba xaaladahan caafimaad waxay sidoo kale qayb ka ahaayeen baaritaanka talaalka.

Ka waran dhibaatooyinka talaalka? Marka loo eego FDA, dhibaatada ugu badan ee tijaabooyinka talaalka COVID-19 waxaa ku jiray xanuun, guduudasho ama barar ku yimaad goobta la muday, daal, madax-xanuun, qarqaryo, muruq xanuun iyo kalagoys xanuun. Falcelintan ayaa macnaheedu yahay in talaalku ka shaqaynayo inuu ka caawiyo jirkaaga barashada sida loola dagaalamayo COVID-19 haddii aad qaado. Dadka badankood, dhibaatooyinkani waxay jiri doonaan waxaan ka badnayn maalmo kooban. Haddii aad qabtid wax walwal ah, wac dhakhtarkaaga ama kalkaalisadaada.

Ma dooran karaa tallaalka aan qaadanayo? Iyada oo sahayda tallaalku xaddidan tahay, waxa laga yaabaa inaadan ikhtiyaar u helin tallaalka COVID-19 ee aad helayso. Ilaa inta sahayda tallaalku kordhayso, tallaalka ugu fiican waa ka aad heli karto.

Ma waxa ku jira chip yar talaalka si dawladdu ay iila socoto? Talaalada COVID-19 kuma jiraan chip yar si loola socdo dadka. Sanduuqyada qaadista talaalka ayaa lala socdaa, sida qaadisaha kale, si loo hubiyo in lagu qaybiyay halkii looga baahna oo looga hortago tuugada. Waxa kale oo jira diiwaan meesha aad ka heshay tallaalkaaga si loo hubiyo inaad qaadatay dhammaan qiyaasahaaga.

Helitaanka dukumiintiga: Dadka naafada ah ama shaqsiyaadka ku hadla luuqad aan ahayn Ingiriis, OHA ayaa bixin karta xogta oo lagu heli karo qaabab kale sida ayadoo turjuman, far waawayn ku qoran, ama farta indhoolka ku qoran. La xidhiidh Xarunta Macluumaadka Caafimaadka lambarka 1-971-673-2411, 711 TTY or COVID19.LanguageAccess@dhsoha.state.or.us